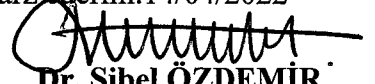

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 14/04/2022

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Yükseköğretim sistemi içinde önemli bir büyüklüğe ulaşan vakıf yükseköğretim kurumları son dönemde kuruluş aşamasından statülerine, eğitimdeki niteliklerinden öğretim elemanlarının karşı karşıya kaldığı birçok sorunla kamuoyu gündemine gelmektedir. Bazı vakıf üniversiteleriyle ilgili kamuoyu gündemine gelen iddialar sonrasında vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan bir grup öğretim elemanı ile yapmış olduğum görüşmelerde şu sorunlar ve şikâyetler öne çıkmıştır:

- Bazı vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanlarına üniversite ortamıyla bağdaşmayan ağır çalışma koşulları ve aşırı ders yükleri dayatılmakta, karşı çıkılması durumunda baskılar uygulanmaktadır.
- Mütevelli heyeti, genel sekreterler başta olmak üzere idari kadroların akademik kadrolar üzerinde çok ciddi baskısı ve mobbinginden şikâyet edilmektedir. Çalışma saatleri idari yönetimin istek ve ihtiyaçlarına göre belirlenmektedir. Hafta sonları yapılan kurs, sınav vb. hizmetler için okula gitmek zorunlu tutulmaktadır.
- Özellikle araştırma görevlileri ve doktor öğretim üyelerinin iş tanımlarının belirsiz olması nedeniyle olması gereken akademik iş tanımları dışında işler yaptırılmakta, alanları dışında derslere girmek zorunda bırakılmakta, güvencesiz çalışma koşulları dayatılmakta, mobbinge maruz kalmalarının yanında yasal düzenlemeye rağmen hak ettikleri ücretleri ve mali haklarını alamamaktadırlar. Bu nedenle de bilim insanı olarak yetişmeleri ve akademik çalışmaları yapma imkânları tanımamaktadır.
- Öğretim elemanlarına sosyal haklar bakımından sağlık, servis ve yemek gibi hizmetler ücretli olarak sunulmaktadır. Bazı kampüsler içerisinde birçok ticari kuruluş bulunmakta ve bu faaliyetler denetlenmemektedir.
- Son dönemde özellikle Nişantaşı Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesi öğretim elemanlarına dayatılan ağır çalışma koşulları ve yasal hakları olan ücret ve mali haklarını vermedikleri nedeniyle kamuoyunda tartışılmaktadır. Bu üniversiteler, Nisan 2020 tarihinde Yükseköğretim Kanununa eklenen Ek 8'inci Madde olan "Vakıf üniversitelerindeki öğretim elemanlarına devlet üniversitelerinde ödenen ücret, özlük haklarından daha az ücret verilemez" hükmüne uymadıkları iddia edilmektedir. Nişantaşı Üniversitesinde çalışan bazı araştırma görevlileri ve doktor öğretim üyeleri asgari yasal ücret haklarını talep eden dilekçeleri üniversite yönetimine vermeleri üzerine 40'a yakın öğretim elemanını Kod 22 ile Kod 29'u gerekçe göstererek tazminatsız olarak işten çıkarılmıştır. Nişantaşı Üniversitesinde işlerinden çıkartılan araştırma görevlileri ve doktor öğretim üyelerinin bir an evvel işlerine geri dönmesi noktasında YÖK'ün bir tutum alması beklenmektedir.
- Nişantaşı Üniversitesiyle ilgili olarak pandemi döneminde üniversite yönetiminin akademisyenleri kısa çalışma statüsünde gösterdiği fakat tam zamanlı çalıştırıp devletten vergi kaçırdığı iddia edilmektedir. Akademisyenlerin brüt ve net ücretleri üzerinde yapılan uygulamalarla maaşlarından kesintiler yapıldığı belirtilmektedir. Üniversitede 'paravan şirketler' kurulduğu ve bu yolla ciddi oranda vergi kaçırmanın söz konusu olduğu iddia edilmektedir.
- Bu sorunlara karşı gerekli denetim ve yaptırım yapılmadığı takdirde akademisyenlerin çalışma ve özlük hakları gibi ciddi sorunlar bir tarafa bu üniversitelerin asli görevleri olan

bilim üretilmesi ve nitelikli eğitim konusunda ciddi bir uzaklaşma ve sorunlar yaşanacaktır. Var olan nitelikli eğitim sorunu çok daha ciddi boyutlara ulaşacak. Yaşanan ve artarak devam edecek olan nitelik kaybından en fazla da bu üniversitelerde eğitim gören gençlerimiz etkilenecektir.

Bu bağlamda;

- 1) Yükseköğretim Kanununa eklenen Ek 8'inci Madde olan "Vakıf üniversitelerindeki öğretim elemanlarına devlet üniversitelerinde ödenen ücret, özlük haklarından daha az ücret verilemez" hükmüne uymayan vakıf üniversiteleri ile ilgili bir denetim yapılmış mıdır? Bu denetimler sonucunda hangi vakıf yükseköğretim kurumlarının söz konusu yasal düzenlemeye uymadıkları tespit edilmiştir? Söz konusu bu üniversitelere yönelik uygulanan yaptırımlar olmuş mudur?
- 2) Nişantaşı Üniversitesinde çalışan araştırma görevlileri ve doktor öğretim üyelerinin asgari yasal ücret haklarını talep eden dilekçeleri üniversite yönetimine vermeleri üzerine 40'a yakın kişinin Kod 22 ile Kod 29'u gerekçesiyle tazminatsız olarak işten çıkarıldığı kamuoyuna yansımaktadır. Yasal haklarını talep ettikleri haksız ve hukuksuz şekilde işlerinden çıkartılan araştırma görevlileri ve doktor öğretim üyelerinin bir an evvel işlerine geri dönmesi noktasında YÖK bugüne kadar herhangi bir girişimde bulunmuş mudur? Bulunduysa bu girişimler nelerdir?
- 3) Bazı vakıf üniversitelerinde üniversite ortamıyla bağdaşmayan ağır çalışma koşullarının ve aşırı ders yüklerinin dayatıldığı, karşı çıkılması durumunda ise idari kadrolar tarafından çok ciddi baskı ve mobbing uygulandığı yönündeki şikayetler YÖK'e de iletilmiş midir? Bu sorunlar karşısında hangi somut adımları atılmıştır?
- 4) ÖSYM, dönem başında vakıf üniversitelerine belli sayıda öğrenci kontenjanı vermektedir. Bazı vakıf yükseköğretim kurumlarının dönem içinde yatay geçişlerle çok fazla sayıda öğrenci kabul ettiği iddiası doğru mudur? Yapılan bir denetim olduysa hangi sonuçlar elde edilmiştir?
- 5) Vakıf üniversitelerinde eğitim görmek üzere ülkemize gelen ve kayıt yaptıran yabancı uyruklu öğrencilerin üniversiteye devamı ve bu öğrencilerin üniversitedeki varlığı konusunda YÖK'ün bir denetim eksikliği olduğu iddiaları doğru mudur? 2017 yılından bugüne kadar ülkemize gelen ve bir vakıf üniversitesine kayıt yaptıran bu öğrenciler arasında devamsızlık nedeniyle kaydı silinen öğrenci sayısı ve uyruklarına göre dağılımı belirtilen tarihler itibariyle nedir? YÖK'ün bu konularda bir denetimi olmuş mudur? Olduysa hangi bulgulara ulaşılmıştır?
- 6) Bazı vakıf üniversitelerinin kampüsleri içerisinde birçok ticari kuruluşun faaliyet gösterdiği, sahip olduğu statüyle vergi kaçırıldığı ancak bu faaliyetlerin ve işleyişin YÖK tarafından denetlenmediği iddiaları doğru mudur? YÖK'ün bu konularda bir denetimi olmuş mudur?
- 7) Nişantaşı Üniversitesiyle ilgili olarak pandemi döneminde üniversite yönetiminin akademisyenleri kısa çalışma statüsünde gösterdiği fakat tam zamanlı çalıştırıp devletten vergi kaçırıldığı iddiaları doğru mudur? YÖK'ün bu iddialar ile ilgili bir denetimi ve yaptırımı olmuş mudur?
- 8) Nişantaşı Üniversitesinde 'paravan şirketler' kurulduğu ve bu yolla ciddi oranda vergi usulsüzlüklerinin yapıldığı iddia edilmektedir. YÖK'ün bu iddialar ile ilgili bir denetimi ve yaptırımı olmuş mudur?
- 9) 2012 yılından bugüne kadar yıllar itibariyle devlet ve vakıf üniversitelerin verdiği akademik kadro ilanı sayısı ve öğretim elemanı sayısı dağılımları nedir?